

10.9.2025

Tiedonantovelvolliset, luovutettavat tiedot ja luovutuskäytännöt

Tiedonantovelvolliset

Tiedonantovelvollisia ovat kotihoitoa järjestävät viranomaiset.

Yksityisesti vastaavia palveluita tuottavat palvelunantajat luovuttavat Hilmo-tiedot, mikäli tietojen toimittaminen ei aiheuta heille kohtuutonta taloudellista tai teknistä rasitetta. Mahdollisimman kattava kokonaiskuva kotihoitopalvelujen käytöstä Suomessa tarvitaan, koska Hilmo-tietoja käytetään muun muassa päätöksenteon tietopohjana. Jos Hilmo-tiedonkeruuseen liittyminen kuitenkin edellyttäisi palvelunantajalta sen toiminnan laajuuteen nähden kohtuuttomia tietojärjestelmämuutoksia tai aiheuttaisi muita kohtuuttomia kustannuksia, tietojen luovuttamista ei vielä edellytetä. Palvelunantaja arvioi tilanteensa itse.

Luovutettavat tiedot

Luovutettavat tiedot kuvataan yksityiskohtaisesti noin 1–2 vuoden välein ilmestyvässä Hilmo-oppaassa. Päätöksenantohetkellä voimassa oleva opas on ”Hoitoilmoitusopas terveydenhuollolle ja kotihoidolle 2025” (<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-478-9>).

Hoitoilmoitusrekistereihin tallennettavat tiedot kootaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikköjen tietojärjestelmistä henkilötunnisteelliseksi hoitoilmoituksiksi. Ne sisältävät kotihoidon palvelutapahtumien osalta seuraavia tietoja:

- Aineiston tiedot (mm. yhteyshenkilön yhteystiedot, tietojärjestelmän tiedot ja aineistolaji eli sosiaali- ja terveydenhuollon sektori tai palveluala)
- Asiakkaan/potilaan perustiedot (mm. henkilötunnus, postinumero)
- Tapahtuman tiedot (mm. seurantatietueen tunnus, palveluntuottajan tiedot, ostopalveluiden tiedot)
- Käynnin tai hoitojakson toteutuminen (mm. kontaktin perustiedot kuten ajankohta, yhteystapa ja käynnin luonne, ammattihenkilön rekisteröintitunnus ja ammatti, palvelumuoto)
- Diagnoosit ja käyntisyys (mm. diagnoosi tai käyntisyys sekä niihin liittyviä lisätietoja kuten pysyvyys, varmuusaste, ulkoinen syy, tapaturmatyyppi ja ajankohta, sekä harvinaissairausten Orpha-koodi)
- Toimenpiteet (mm. mikä toimenpide on tehty, avohoidon SPAT-koodi)
- Lääkitystiedot (mm. lääkkeen tiedot ja määräämispäivä)
- Rokotustiedot (mm. rokotteen tiedot ja antopäivä, rokotustapa, pistoskohta)
- Fysiologiset mittaukset (mm. pituus, paino, verenpaine, vyötärön ympäryys)
- Terveysteen liittyvät tekijät (mm. tiedot tupakoinnista ja päihteidenkäytöstä)

10.9.2025

- Jatkohoito
- Kustannukset
- Lähtevät lähetteet (mm. päivämäärä, lähettäjän ammatti, vastaanottajan erikoisala)
- Palvelutapahtuman peruuntumisen tiedot (mm. ajankohta, syy)

Voimassa olevassa Hilmo-oppaassa on kuvattu yksityiskohtaisesti, mitä tietoja eri tilanteissa kerätään ja mitkä tiedot ovat pakollisia tai ehdollisesti pakollisia.

Luovutuskäytännöt

Tietojen siirto hoitoilmoitusjärjestelmään kuvataan yksityiskohtaisesti viimeisimmässä voimassa olevassa Hilmo-tiedonkeruun teknisessä ohjeessa. Päätöksenantohetkellä voimassa oleva opas on ”Hoitoilmoitusopas terveydenhuollolle ja kotihoidolle 2025” (<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-478-9>).

Kaikissa tietojen toimituksissa on siirryttävä käyttämään oppaassa mainittua THL Tiedontoimituspalvelua tai hyvinvointialueiden tietokantareplikointia viimeistään 1.1.2028. Siirtymäaika koskee kaikkia niitä terveydenhuollon palveluita tuottavia organisaatioita, jotka jo toimittavat THL:lle Hilmo-tietoja.

Jos palveluntuottaja toimittaa tietoja päätöksen voimaantulohetkellä Lomakepalvelun kautta tai Avohilmon tiedostomuodossa, näitä järjestelmiä saa käyttää enintään 31.12.2027 asti. Mikäli palveluntuottaja alkaa toimittaa tietoja vasta tämän päätöksen voimaantullessa, tiedot tulee toimittaa alusta asti THL Tiedontoimituspalvelun kautta.

Ostopalvelun tilaajan tai palvelusetelin antajan on huolehdittava, että palveluntuottaja lähettää ostopalveluna tai palvelusetelillä hankittujen palvelujen tiedot, mukaan lukien tilaajan toimintayksikön tiedon. Jos kuitenkin palvelusetelin antaja tai ostopalvelun tilaaja lähettää tiedot, on varmistettava, että samoja tietoja ei lähetetä Hilmoon kahdesti.

Hilmo-tiedot lähetetään THL:ään päivittäin. Tietoja voi kuitenkin lähettää tätä harvemmin ympäri vuoden, jos tämä on palveluntuottajan toiminnan luonteen vuoksi tai muista syistä perusteltua. Tällöin yksittäistä kalenterivuotta koskevat Hilmo-tiedot pitää lähettää seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä (28.2.). Myös mahdolliset korjaukset ja täydennykset jo lähetettyihin Hilmo-tietoihin pitää tehdä 28.2. mennessä.